

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ90 ΕΑΔΗΣΥ/2023

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 26 Ιουλίου 2023, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, μέσω τηλεδιάσκεψης, ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη

Αδάμ Καραγλάνης

Δημήτριος Σταθακόπουλος

Η Σύμβουλος Ευαγγελία Κουτούπα και το Μέλος Βασιλική Σκαρτσούνη απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθηνά Σοφιανίδου, Αν. Προϊσταμένη Γραφείου Προέδρου.

Εισηγήτρια: Ηλιάνα Κανταρτζή, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η εισηγήτρια, Η. Κανταρτζή (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του Γενικού Νοσοκομείου Διδυμοτείχου στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου - Έδρα Ορεσιτιάδα, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 162.575,76€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

1. Με το αριθ. πρωτ. 6585 ΕΞ 2023/10.07.2023 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 3165/11.07.2023) έγγραφο- αίτημα και τον συνημμένο φάκελο, το Γενικό Νοσοκομείο Διδυμοτείχου (εφεξής και Γ.Ν. Διδυμοτείχου) ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, με σκοπό τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου με Έδρα την Ορεσιτιάδα, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 162.575,76€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπίγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

I. Ιστορικό- πραγματικό πλαίσιο

2. Από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

2.1 Με την υπ' αριθ. πρωτ. 6333/02.08.2022 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 22PROC011038107 2022-08-02) το Γ.Ν. Διδυμοτείχου προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου με Έδρα την Ορεσιτιάδα, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 740.000,00€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ετήσιας χρονικής διάρκειας, συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης για ένα ακόμη έτος. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και καταληκτική ημερομηνία προσφορών η 05.09.2022.

2.2 Στον ανωτέρω διαγωνισμό κατατέθηκαν προσφορές από τους ακόλουθους πέντε (5) οικονομικούς φορείς: 1. «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ», 2. «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.», 3. «[.....]», 4. «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΑΕ» και 5. «ΑΦΟΙ Κατσαρίδη και ΣΙΑ ΟΕ».

2.3 Με τη συν. 27^η/θέμα ΕΗΔ/09.11.2022 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, κατ' αποδοχή των αντίστοιχων από 25.10.2022 και 09.11.2022 πρακτικών της Επιτροπής διενέργειας που αφορούσαν τα στάδια ελέγχου και αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών προσφορών και εν συνεχεία των οικονομικών προσφορών των υποψήφιων αναδόχων, αποφασίστηκαν τα εξής: 1. η απόρριψη των προσφορών των εταιρειών «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS ΑΕ» και «ΑΦΟΙ Κατσαρίδη και ΣΙΑ ΟΕ», 2. η αποδοχή των δικαιολογητικών συμμετοχής και των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ», «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.» και «[.....]» και 3. η προσωρινή κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού υπέρ της εταιρείας «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ», ενώ δεύτερος στη σειρά μειοδοσίας κατετάγη ο φορέας «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.» και τρίτος ο φορέας «[.....]».

- 2.4** Με τη συν.29^η/θέμα 6^ο/07.12.2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το από 25.11.2022 πρακτικό της Επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού σχετικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου.
- 2.5** Κατά της ανωτέρω απόφασης, στην οποία είχε ενσωματωθεί και η προηγηθείσα 27^η/θέμα ΕΗΔ/09.11.2022 απόφαση του ιδίου οργάνου, ο προσωρινός ανάδοχος άσκησε τη με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1816/19.12.2022 προδικαστική προσφυγή, αιτούμενος την ακύρωση της εν λόγω απόφασης κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι προσφορές των λοιπών δύο προσφερόντων. Παράλληλα, η εταιρεία «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.» άσκησε τη με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1833/22.12.2022 προδικαστική προσφυγή, με αίτημα την ακύρωση της ως άνω απόφασης κατά το μέρος της αποδοχής της συμμετοχής του φορέα «[.....]» και της εταιρείας «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ» και της ανακήρυξης της τελευταίας ως προσωρινής και οριστικής αναδόχου του διαγωνισμού.
- 2.6** Επί των ως άνω προδικαστικών προσφυγών εκδόθηκε στις 03.02.2023 η υπ' αριθ. 203-204/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, με την οποία ακυρώθηκε η προσβληθείσα απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής κατά το σκέλος της αποδοχής των προσφορών του φορέα «[.....]» και της εταιρείας «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ».
- 2.7** Κατά της ως άνω απόφασης, η εταιρεία «ΡΑΔΙΟΓΛΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΠΕ» άσκησε τη με ΑΚ 11/14.02.2023 αίτηση αναστολής/ακύρωσης, επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθ. Α52/29.05.2023 απόφαση του Γ' Τμήματος του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής που κοινοποιήθηκε στην αναθέτουσα αρχή στις 02.06.2023. Με την εν λόγω απόφαση ακυρώθηκε η προσβληθείσα απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ καθώς και η συν. 29^η/θέμα 6^ο/07.12.2022 απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής καθ' ο μέρος κρίθηκε νόμιμη η συμμετοχή της εταιρείας «ΔΕΣΠΟΙΝΑ Κ. ΚΑΖΑΚΟΥ & ΣΙΑ Ε.Ε.» στη διαγωνιστική διαδικασία.
- 2.8** Κατόπιν των ανωτέρω, με την υπ' αριθ. πρωτ. 6675/12.07.2023 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 23PROC013081035 2023-07-13) το Γ.Ν. Διδυμοτείχου προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων, με το ίδιο ως άνω φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής και καταληκτική ημερομηνία προσφορών την 11.08.2023.
- 2.9** Σχετικά με την κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής σε χρόνο προγενέστερο της τελευταίας διαγωνιστικής διαδικασίας, αλλά και παράλληλα με την εξέλιξη αυτής, επισημαίνονται τα ακόλουθα: Με την υπ' αριθ. πρωτ. 3539/07.05.2020 διακήρυξη (ΑΔΑΜ: 20PROC006671200 2020-05-08) η αναθέτουσα προκήρυξε ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου - Έδρα Ορεσιτιάδα, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 551.612,90€, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., ετήσιας χρονικής διάρκειας, συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης για ένα ακόμη έτος. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη την 01^η .11.2020 με λήξη την 31^η .10.2021, ενώ η σύμβαση του δικαιώματος προαίρεσης την 01^η.11.2021 με λήξη την 31^η .10.2022 (ΑΔΑΜ: 21SYMV009438836). Μετά την ολοκλήρωση της σύμβασης που είχε προκύψει από τον τακτικό διαγωνισμό, η αναθέτουσα προέβη στη σύναψη αλληπάλληλων συμβάσεων για την κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών της. Ειδικότερα, υπεγράφησαν, κατόπιν απευθείας αναθέσεων ή διαδικασίας διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν.

4412/2016 (οι δύο τελευταίες εξ αυτών και χωρίς να έχει προηγηθεί αίτημα του Νοσοκομείου προς την Αρχή για παροχή σύμφωνης γνώμης), οι ακόλουθες συμβάσεις: **1.** Η υπ' αριθ. 9223/2022 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ011592063) με διάρκεια από 01.11.2022 έως 30.11.2022, συνολικού προϋπολογισμού 22.632,00€, **2.** η υπ' αριθ. 10382/2022 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ011756457) με διάρκεια από 01.12.2022 έως 31.12.2022, συνολικού προϋπολογισμού 22.632,00€, **3.** η υπ' αριθ. 260/2023 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 23ΣΥΜΝ012003664) με διάρκεια από 01.01.2023 έως 28.02.2023, συνολικού προϋπολογισμού 45.364,00€, **4.** η υπ' αριθ. 2202/2023 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 23ΣΥΜΝ012275459) με διάρκεια από 01.03.2023 έως 30.04.2023, συνολικού προϋπολογισμού 45.364,00€, **5.** η υπ' αριθ. 4059/2023 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 23ΣΥΜΝ012577183) με διάρκεια από 01.05.2023 έως 30.06.2023, συνολικού προϋπολογισμού 49.536,00€, **6.** η υπ' αριθ. 29/2023 σύμβαση (ΑΔΑΜ: 23ΣΥΜΝ013029603) με διάρκεια από 01.07.2023 έως 31.08.2023, συνολικού προϋπολογισμού 54.191,92€.

3. Ενόψει των ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή ζητεί την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (*κατεπείγουσα ανάγκη σφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση*), για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου - Έδρα Ορεσιτιάδα, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 162.575,76€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α.

II. Νομικό πλαίσιο

4. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

«2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης σφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

III. Νομική Εκτίμηση

5. Το υπό εξέταση αίτημα υποβλήθηκε από το Γ. Ν. Διδυμοτείχου, το οποίο αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και, ως εκ τούτου, αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 1(γ) του ν. 4412/2016, αφορά δε στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπό την έννοια της διάταξης του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου, η οποία ενσωματώνει την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Ειδικότερα, πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας (CPV: 90911200-8 «Υπηρεσίες Καθαρισμού Κτιρίων»).

Περαιτέρω, στο άρθρο 5 «Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170) του ν. 4412/2016, όπως ισχύει, ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: «[...] γ) 215.000 EUR ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές

αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α'».

Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, ανερχόμενη στο ποσό των 162.575,76€, πλέον ΦΠΑ, υπολείπεται του ως άνω ορίου.

Σύμφωνα, όμως, με τα υποβληθέντα στοιχεία του φακέλου, όπως παρατίθενται αναλυτικά ανωτέρω στην παρ. 2.9 της παρούσας, για το προηγούμενο δωδεκάμηνο η συνολική πραγματική αξία των συμβάσεων ιδίου τύπου της αναθέτουσας αρχής ανέρχεται σε ποσό που υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 περ. γ' του ν. 4412/2016. Με τα δεδομένα αυτά, βάσει των άρθρων 5 και 6 παρ. 11 του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της δυνάμει του άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου.

6. Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση). Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Επισημαίνεται, ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος απόδειξης της συνδρομής των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα που δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, με την παράθεση των λόγων για τους οποίους προκρίνεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία.

7. Εν προκειμένω, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι η παροχή υπηρεσιών καθαριότητας στους χώρους του Νοσοκομείου αλλά και των λοιπών Μονάδων Υγείας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του μετά την 31.08.2023, ημερομηνία λήξης της τρέχουσας σύμβασης που καλύπτει τις εν λόγω ανάγκες της, είναι απολύτως αναγκαία και οπωσδήποτε κατεπείγουσα, δεδομένου ότι η κάλυψη των πάγιων και διαρκών αναγκών της προς παροχή υπηρεσιών καθαριότητας δεν είναι δυνατή με

άλλη τακτική διαδικασία, καθώς έχει ήδη προκηρυχθεί εκ νέου διαγωνιστική διαδικασία μετά την έκδοση της Α52/29.05.2023 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής (βλ. ανωτέρω παρ. 2.7).

Ως εκ τούτου, η ανάγκη ανάθεσης της αιτούμενης σύμβασης παρίσταται κατεπείγουσα, η δε θεραπεία αυτής δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, της επισπευσμένης διαδικασίας περιλαμβανομένης.

Ως **απρόβλεπτη περίπτωση**, γενεσιουργό της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα προβάλλει την εμπλοκή του διαγωνισμού και την προκήρυξή του εκ νέου, η οποία προέκυψε λόγω της άσκησης προδικαστικών προσφυγών ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ και αιτήσεων αναστολής – ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής.

Από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το Γ.Ν. Διδυμοτείχου απέστειλε την προκήρυξη σύμβασης με ηλεκτρονικά μέσα προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 02.08.2022. Η εν λόγω προκήρυξη έθετε καταληκτική ημερομηνία προσφορών την 05^η .09.2022. Κατά της τελευταίας εγκριτικής απόφασης της αναθέτουσας, σχετικά με τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου ασκήθηκαν οι με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1816/19.12.2022 και ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1833/22.12.2022 προδικαστικές προσφυγές, επί των οποίων εκδόθηκε στις 03.02.2023 η υπ' αριθ. 203-204/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ. Ακολούθως, ασκήθηκε η με αριθμό καταχώρησης ΑΚ 11/14.02.2023 αίτηση αναστολής/ακύρωσης κατά της ως άνω απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, επί της οποίας εκδόθηκε η υπ' αριθ. Α52/29.05.2023 απόφαση Διοικητικού Εφετείου Κομοτηνής. Με τις παραδοχές της απόφασης αυτής ακυρώθηκε το σύνολο των προσφορών που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ως άνω διαγωνιστικής διαδικασίας, με αποτέλεσμα τη ματαίωση αυτής και την επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, ο οποίος τελεί σε εξέλιξη.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η διοικητική και δικαστική εμπλοκή του διεξαχθέντος αρχικού διαγωνισμού που οδήγησε στην εκ νέου προκήρυξη της διαγωνιστικής διαδικασίας, συνεπέφερε μη αναμενόμενη καθυστέρηση στον προγραμματισμό της αναθέτουσας για την κάλυψη των μη επιδεχόμενων διακοπής υπηρεσιών παροχής καθαριότητας, η οποία, σε συνδυασμό με την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της δημόσιας υγείας, δημιούργησε πραγματική συνθήκη απροβλέπτου.

Όσον αφορά δε στην ανάθεση της σκοπούμενης σύμβασης στο **απολύτως απαραίτητο μέτρο**, το χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών, αρχής γενομένης από την 31^η .08.2023, παρίσταται εύλογο κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής, προκειμένου να ολοκληρωθεί η εν εξελίξει διαγωνιστική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό και υπό το πρίσμα ότι το αιτούμενο χρονικό διάστημα δεν είναι ιδιαίτερα εκτενές κατά την κοινή πείρα για την ολοκλήρωση της τρέχουσας διαγωνιστικής διαδικασίας με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 11^η .08.2023, το αίτημα της αναθέτουσας εναρμονίζεται με την προϋπόθεση της εφαρμοστέας διάταξης σχετικά με την ανάθεση της σύμβασης στο απολύτως απαραίτητο μέτρο. Σε κάθε περίπτωση, η τήρηση του αναγκαίου μέτρου δύναται να διασφαλιστεί με τη δήλωση της αναθέτουσας αρχής, ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαπραγμάτευση θα περιληφθεί ρητή επιφύλαξη περί αυτοδίκαιης και αζημίως για την ίδια λύσης αυτής, εάν στο μεταξύ και δη σε προγενέστερο χρόνο ολοκληρωθεί ο ως άνω σε εξέλιξη διαγωνισμός (πρβλ. και Δ19/2023, Δ43/2023).

IV. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή **σύμφωνης γνώμης** για την προσφυγή του Γενικού Νοσοκομείου Διδυμοτείχου στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού στους χώρους του Γ.Ν. Διδυμοτείχου, του Κέντρου Ψυχικής Ορεσιτιάδας και του Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης Έβρου - Έδρα Ορεσιτιάδα, για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, συνολικού προϋπολογισμού 162.575,76€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 26 Ιουλίου 2023

Η Πρόεδρος

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου